

Revolucija in protirevolucija na Kitajskem divja dalje

Tokio, 15. dec. o. Agencija Domei poroča: Po zadnjih vesteh se je na Kitajskem začela zaradi aretacije generala Čangkajskega, ki ima obsežno politično ozadje, prava državljanska vojna. Na več krajih so se začeli spopadi med četami zvestimi nankingski vladi in med uporniki, katerim se povsod pridružujejo komunisti.

O maršalu Čangkajskemu se zdaj ni nobenih zanesljivih vesti. V Nankingu ne vedo, ali je še živ, ali pa je res, da ga je uporniški general Čansulijang sam lastnoročno ustrelil. Poizvedovalci, ki so jih iz Nankinga poslali v Sianfu, med njimi dolgoletni osebni prijatelj maršala Čangkajskega, Avstralec Donland, niso mogli dobiti nobenih vesti in poročajo samo, da vohajo po vseh mestih in pokrajini, ki jo imajo zasedeno uporniki, rdeče zastave.

Nanking, 14. dec. AA. (Reuter.) Izbruhnila je protirevolucija v pokrajini Čensi. Protirevolucionarno gibanje vodi general Janhucen. Po prispelih vesteh se mu je posrečilo pregovoriti Čansulijanga, da mu je izročil generalisima Čangkajskega, pozneje je pa izpovedal svojo zvestobo centralni vladi v Nankingu.

Med četami generala Janhucena in uporniški-mi četami, ki jih vodi general Čangkajski, se je začel boj. Nad mestom Sianfujem je bilo že devet letal nankingske vlade; te letalske enote tvorijo znatno podporo četam generala Janhucena.

Japonsko brodovje pod paro

Tokio, 15. dec. o. Poročila o kitajskih dogodkih, ki so očitno naperjena proti japonski politiki na severnem Kitajskem, so vzbudila v Tokiu veliko razburjenje in so takoj alarmirali vojno mornarico, ki mora biti pripravljena, da takoj odpluje v kitajske vode, ko se bo pokazala potreba. Nekaj manjših edinic je že dobilo povelje, da odplujejo v kitajska pristanišča.

Vrhovni vojaški svet zaseda stalno v veliki nervoznosti, ki je razumljiva, saj lahko pomenijo kitajski nemiri začetek odkritega spora s Sovjetsko Rusijo.

List »All Sunbun« piše o najnovejših zapletljajih na Kitajskem in pravi, da bo japonska vlada ne glede na najnovejšo dogodek dosledno in odločno nadaljevala svoj politični program konsolidacije razmer na Severnem Kitajskem. Vzlic temu, pravi list, je tokijska vlada slej ko prej pripravljena nadaljevati pretrgane razgovore z nankingsko vlado.

Pred angleškim priznanjem Francove vlade

Rim, 15. dec. o. Po nekkih vesteh iz Hendaya je včeraj odpotovalo v Burgos posebno angleško diplomatsko odposlanstvo, ki ga vodi ataše bivšega angleškega poslanstva v Madridu sir Artur Pack. Namen tega odposlanstva je, da začne in izvede v Burgosu trgovske razgovore z vlado generala Franca. V teh razgovorih si bodo angleški zastopniki prizadevali, da zavarujejo koristi angleških državljanov, ki imajo veliko gospodarskih podjetij v Španiji, ter da zagotovijo trgovske zveze med Anglijo in med tistim delom Španije, ki je pod upravo Francove vlade.

V zvezi z pravnimi in trgovskimi prednostmi, ki bi jih dala vlada generala Franca Angležem, bodo britanski delegati ponudili več olajšav za uvoz španskih proizvodov in zlasti rudnin v Anglijo. Italijanski listi vidijo v tem dejanju angleške vlade prvi korak do tega, da Anglija prizna vlado generala Franca.

Franco bo izstradal Madrid

Madridska bojišča, 15. dec. o. Sodeč po vtisih zadnjih operacij nacionalističnih čet pred Madridom, je general Franco začel z novo taktiko. Ker noče mesta docela uničiti in razbiti, je z zadnjo ofenzivo odrezal Madridu vse zveze z zaledjem in obalo in bo v času najhujše zime mesto izstradal. Posledice tega sklepa je čutili v Madridu že zdaj, ker manjka predvsem drv in premoga. Prebivalstvo je prisiljeno, da kuri v stanovanjih s pohištvo. Po drugi strani pa je v Madridu zdaj odrezan tudi dovoz živeža, kar bo v kratkem privedlo do glada v prestolnici, kjer so že do zdaj delili hrano na karte.

Na bojiščih je povsod vladalo zatíjeje, oba nasprotnika sta se omejila le na nekaj letalskih napadov, ki pa niso ne na eni ne na drugi strani povzročili nobene škode.

Bodoča politika nacionalistične Španije

London, 15. dec. AA. (Havas) Bivši španski poslanik v Londonu grof Delval je poslal listom

Občni zbor Glavne združne zveze

Belgrad, 15. dec. m. Jutri bo tu redni občni zbor Glavne združne zveze kraljevine Jugoslavije, centralne jugoslovanskih združnih organizacij. Občni zbor bo vodil predsednik Glavne združne zveze notranji minister dr. Anton Korošec, ki bo ob tej priložnosti imel tudi govor o potrebah združništva in o najvažnejših problemih teh ustanov.

Agencija Domei poroča, da so na dopoldanski konferenci zastopnikov ministrstva vojske in mornarice in zunanjega ministrstva soglasno sprejeli stališče, da ima Japonska nasproti kitajskim dogodkom ostati na stališču pričakovanja nadaljnjega poteka dogodkov, pri tem pa živo in do najmanjše podrobnosti spremljati nadaljnji potek položaja, nastalega zaradi zadnjih dogodkov.

Splošno mnenje proti Japonski

Newyork, 15. dec. AA. (DNB) Ameriški listi posvečajo veliko pozornost dogodkom na Kitajskem in obširno pišejo o ujetju maršala Čangkajskega. »Newyork Times« vidi v tem veliko ljudsko gibanje, ki mu je namen, da čimprej potisne Japonsce iz severne Kitajske. List misli, da bo moral maršal Čangkajski spreminiti svojo prejšnjo čakalno politiko v napadalno politiko.

»Newyork Herald Tribune« pa pravi, da je posebne važnosti to, da vojaški krogi iz okolice maršala Čangkajskega zahtevajo, da pridejo v kitajsko armado tudi kitajski komunisti, da se tako ustvari protijaponska fronta. Toda vojna Kitajske proti Japonski, pravi list, bi pomenila za Kitajsko nacionalni samomor.

Pariz, 15. dec. (Havas) Današnja »Republique« piše o ujetju maršala Čangkajskega in pravi, da ni moči vedeti, ali je maršal še živ. List misli, da je treba ta prevrat razlagati kot težnjo po sporazumu med Nankingom in Moskvo proti Tokiu. Pisec Pierre Dominique pravi, da Japonska v primeru končne zmage ustaškega generala Čang-suelanga ne bo mogla ničesar ukreniti, ker bo

Proslava ustanovitve italijanskega cesarstva

Rim, 15. dec. AA. (Stefani) Včeraj je senat slavnostno in z velikimi manifestacijami, podobnimi tistim, ki so se vršile zadnje dni pri otvoritvi poslanske zbornice, proslavil ustanovitev imperija. Dvorana je bila nabito polna, prav tako tudi tribune. Predsednik vlade Mussolini je pri priložnosti doživel velike manifestacije. Predsednik senata Federoni je izjavil, da odprava sejo, nalo je imel nagovor, v katerem je poudaril, da bodo danes v sejni dvorani posvetili dve bronasti spo-

imela proti sebi ne samo vse, kar na Kitajskem nacionalno čuti, temveč tudi — vojsko maršala Blücherja. Položaj Japonske utesne postati kaj hitro zelo nevaren, pravi pisec. Vsiljuje se misel, da bi v tem primeru takoj prišlo do izvajanja nemško-japonskega dogovora.

Clankar sklepa: Nanking stoji nemara pred odločitvijo, kakršna je čakala Beograd leta 1914.

V Moskvi se opravičujejo

Pariz, 15. dec. Iz Moskve poročajo, da zbujajo najnovejši dogodki na Kitajskem razumljivo zanimanje v Moskvi. V nekaterih tamkajšnjih krogih trde, da je do vstaje maršala Čangkajskega, čeprav je ta vstaja gospodarsko naperjena proti Japonski, prišlo baš na hujkanje japonskih agentov, ker bi Japonska po vsaki ceni rada dobila izgovor za nove intervencije in za nova zavajevanja. V teh krogih utemeljujejo to trditev s tem, da je pri vstaji maršala Čangkajskega igral pomembno vlogo Vangcengvaj, ki je znan kot izrazit pristaša Japonske. Vangcengvaj dela po sodbi teh krogov po nalogu iz Tokia, da napravi na Kitajskem kaos, ki bi olajšal japonsko prodiranje. V Tokiu gledajo postrani upravne in tudi druge uspehe, ki jih je zadnje čase dosegla nankingska vlada za utrditev enotnosti države in konsolidiranja razmer. Zato potrebujejo Japonci po vsaki ceni pretvezo, ki naj jim da možnost za začetje kakšne nove akcije. Seveda je treba ta zanikavanja japonskih oblasti razumeti tako, da hočejo boljše vsaj na videz zvaliti s sebe odgovornost za kitajsko revolucijo, če prav razvoj dogodkov jasno kaže, v koliki meri je pri tem prizadeta sovjetska država.

minski plošči na čast ustanovitve imperija. Svoj govor je končal z izročitvijo častnega meča predsedniku Mussoliniju. Ta meč bo simbol pravice in objubljenega zmage.

Nato je govoril Mussolini. Izjavil je, da bo znal ceniti simbol meča in čustva, ki so navdahnula namero, da ga njemu izroče.

Ta svečanost, je poudaril Mussolini, se ujema s popolno zasedbo imperija. Vse meje tega imperija, je poudaril predsednik vlade, bomo branili.

Italijanski odgovor glede Španije

Rim, 15. dec. AA. (Havas) Glavne točke note, ki jo je poslal grof Ciano francoski in angleški vladi kot odgovor na noto teh dveh vlad, izročeno pred nekaj dnevi v Rimu, so:

1. Italijanska vlada se strinja s francosko in britansko vlado, da se imajo odstraniti vsi vzroki, ki bi mogli ogroziti mir in škodovati višjim koristim civilizacije.
2. Italijanska vlada ne vidi nikake zapreke, če bi bile vse države sporazumne, da prouče v londonskem odboru vse ukrepe, ki bi utegnili zagotoviti popolno izvajanje in nadzorstvo nad doležnimi pakta o nevmešavanju, vendar jih morajo sprejeti vse države in v celoti.
3. Italijanska vlada ne bi želela, da bi se karkoli opustilo, ako bi koristilo miru, in je voljna v duhu prijateljskega sodelovanja predložiti predloge o posredovanju in druge predloge, ki bi se drugim vladam zdeli primerni, in sodelovati pri njihovi morebitni izvedbi.

Vojvoda Windsorski pride za Veliko noč v Dubrovnik

Dunaj, 15. dec. o. Bivši angleški kralj Edvard VIII. se je za zdaj nastanil pri svojem prijatelju milijarderju Rotschildu v dvorcu Ensersfeld, ki leži 35 km od Dunaja. Dvorec je takoj zastražila avstrijska policija, ki je preiskala tudi vso okolico. Vojvoda Windsorski se je izogibal častnikarjev in ni hotel povedati ničesar o svojih namelih.

Domnevalo, da bo ostal vso zimo na Dunaju zaradi svoje ušesne bolezni, deloma pa tudi zato, ker je vnet zimski športnik. Rotschild ima na svojem posestvu dobre smučarske terene, vrh tega pa je zelo blizu Dunaja, da bivši kralj, ne bo pogrešal družbe.

Po nekkih poročilih bo prišla prihodnji teden na Dunaj tudi ga. Simpsonova, katero sta povabila k sebi na obisk Anton Habsburški in njegova žena Ileana. Ta dva biva v svojem dvorcu Sonnenbergu, ki leži tik Rotschildovega posestva. Iz tega sklepajo, da se bo vojvoda Windsorski s Simpsonovo poročil najbrž na Dunaju.

Za veliko noč namerava bivši angleški kralj obiskati Dubrovnik z družbo najožjih prijateljev. Dubrovnik se mu je ob zadnjem potovanju po Jadranu silovito priljubil.

V Londonu teče življenje dalje

London, 15. dec. o. Kralj Jurij VI. je, kakor poroča Reuter, podelil včeraj svoji materi kraljici Mary najvišje angleško odlikovanje Red nogavične podveze. V priznanje za zasluge, ki jih je imela s svojim pametnim nasvetom in junaškim zgledom v teh težkih časih ustavne krize.

V gornji zbornici je dvorni minister Cromer prečital tole poslanico kralja Jurija VI.:

»Zasedel sem prestol v izrednih okoliščinah in v trenutku globoke osebnosti, Sklenil sem pa opravljati svojo dolžnost in vem, da morem računati na podporo dobre volje in naklonjenosti svojih podanikov tu in povsod v naši državi. Trajno si bom z božjo pomočjo in s podporo svoje ljubljene soproge prizadeval, ohraniti čast kraljestvo in delati za srečo svojih narodov.

Lord Halifax je predlagal besedilo odgovora na kraljevo poslanico. Odgovor izraža kralju zahvalo in poudarja zvestobo do kraljevske dvojice. Odgovor naglašata nato upanje, da bosta njegova vladavina in njegova vlada ohranili svobodo države in pospešili napredek in zadovoljstvo naroda.

Vesti iz Belgrada

Belgrad, 15. dec. m. Včeraj je odpotoval skupno z guvernerjem romunske Narodne banke Constantinescu in Atene guverner naše Narodne banke dr. Radosavljevič v spremstvu generalnega ravnatelja tebanke Protičem Radosavljevič in Protič sta se peljala na sestanek guvernerjev Narodnih bank držav Balkanskega sporazuma. Njuna vrnitev v Belgrad se pričakuje okoli 19. decembra.

Belgrad, 15. dec. m. Preteklo nedeljo so se v nekaterih občinah donavske, vardarske, savske in moravske banovine vršile naknadne občinske volitve, pri katerih je JRZ zopet prav lepo uspela.

Vesti 15. decembra

Sovjetski parnik gori neke na Sredozemskem morju med Malto in Gibraltarjem ter že en cel dan kliče na pomoč. Najbrž ga je zažgala kaka nacionalistična bojna ladja.

Novemu angleškemu kralju ni hotel prisesti v poslanski zbornici komunistični poslanec Gallagher, kar je vzbudilo veliko ogorčenje.

Veliko grozilnih pisem dobiva gospa Simpsonova vsak dan iz Anglije in od drugod. Pisma jo napadajo, češ da je ona povzročila kraljev odstop. Zato je francoska policija vilo, kjer Simpsonova prebiva, zastražila.

O Rusiji, Nemčiji in Španiji je dal izjavo francoski ministri predsednik Leon Blum in je o razmerju z vsemi temi državami pripovedoval same znane stvari.

Shode »Ognjenih križev«, ki so se organizirali v tako zvani francoski socialni stranki, prepoveduje socialistična stranka, ki ima sicer polna usta fraz za politično svobodo.

Nemški zunanji minister pride na Dunaj na uradni obisk k avstrijski vladi med 15. in 20. januarjem prihodnjega leta. Včeraj pa so se na Dunaju začeli nemško-avstrijski gospodarski razgovori.

Tudi Danska se bo oborožila, v tem smislu je govoril včeraj pred danskimi častniki zunanji minister Stauning. Danska je, kakor vemo, spadala med tiste čudaške države v Evropi, ki niso marale imeti nobene armade in nič parad.

Portugalska zanikuje vesti o odstopu kakega dela portugalske kolonije Angole Nemčiji. Nemčija in Portugalska nista nikdar imela kakega takega dogovora.

Frankfurterja so obodili včeraj na 18 let ječe, na izgubo častnih pravic, na trajen izgon iz Švice in na povrnitev stroškov zaradi umora narodno-socialističnega voditelja švicarskih Nemcev Gustolofa.

Aretacije narodnih socialistov in komunistov na Dunaju se množijo in so samo pretekli teden zaprli čez sto oseb, ker je policija odkrila nove tajne organizacije.

Drugo Maginotovo črto trdnjav so zgradili Francozi ob nemški meji, tik za prvo 800 km dolgo vrsto podzemeljskih utrd.

Nemčija bo pospeševala izvoz v italijanske kolonije v Vzhodni Afriki. To je smisel zadnjega nemško-italijanskega trgovskega dogovora.

Atentat na sovjetsko političarko tovarišico Fronto, delegatko Gujbiševskega okrožja na Volgi, ki se je vračala z vsesovjetskega kongresa v Moskvi, so naredili neznanici in jo ubili kar govori o ljubezni ruskega ljudstva do sovjetskih voditeljev.

Veliko škodo zaradi viharja trpijo južne italijanske in sicilske obale.

Italijanski cesarski naslov, odnosno naslov cesarske visokosti, bo pripadal samo italijanskemu kralju, ne pa tudi princem kraljevske hiše. Tako je odgovorila italijanska vlada na vprašanje fašistovskih poslancev.

Načelnik romunskega generalnega štaba, general Samsonovič ostane še nekaj dni na Poljskem in si bo ogledal vse važnejše poljske vojaške ustanove.

25 letnico skavtizma so včeraj praznovali v Franciji. Slovesnosti se je udeležilo kakih 25.000 francoskih skavtov ter ustanovitelj svetovnega skavtizma, general Baden-Powell.

Konec opozicije vlade na Madžarskem pomeni sklep voditelja strank malih posestnikov Tiborja Eckharda, da vstopi v Daranyjevo vlado kot minister za poljedelstvo.

Zadnji odluk vlade na Malti, ki prepoveduje zadnje ostanke italijanske na tem otoku, je na letel na srahovito ogorčenje italijanske javnosti. Vsi listi pišejo, da še take odredbe angleških močnikov ne bodo mogle nikdar izkoreniniti italijanske duše.

Za novega predsednika Švice je izvoljen dosednji predsednik Motta, ki mu je švicarsko ljudstvo že petič podelilo to čast.

Vizume bodo odpravile države Male zveze z novim letom, po sklepu gospodarskega odbora MZ, ki je zborovala v Bukarešti.

Svoje mednarodno sodišče bodo osnovale ameriške države po vzoru svetovnega mednarodnega sodišča v Haagu.

Letalca Mermosa in njegovega letala »Južni križ« se zdaj niso našli in je torej več kakor verjetno, da so letalo in potniki izgubljeni.

Trgovski sporazum med Italijo in Turčijo bodo sklenili z novim letom, ko poteče sedanja zasilna uredba o izmenjavanju blaga.

Holandski socialisti glasujejo za vojni proračun v zbornici, pod pretvezo, da jih k priznavanju vojske in oboroževanja sili njihovo prepričanje, dokler ZN na osnute svoje armade. Isti čas pa zahtevajo francoski socialisti odpravo armade in obveze vojaške službe. Torej so socialisti po vsem svetu v svojih idealih enotni...

Ras Desta je v stiski zaradi zadnjega prodiranja italijanskih čet in se bo moral Italijanom vdati, ali pa pobegniti na angleški Sudan ali Kenjo.

Odpoved francosko-sovjetskega pakta so zahtevali v soboto na velikem zborovanju desničarski poslanci in senatorji ter napovedovali boj proti komunizmu.

